

ἄλλην πάθησιν. Συνών. ἀνακαψάδα, ἀνακαψίδα, ἀνακαψίλα, καήλα.

ἀνακαπνέα ἡ, Κάμπ. ἀνεκαπνέα Κάμπ. (Ἐλυμπ.) ἀνεκαπνία Θήρ. Κρήτ. Κύθν. Μύκ. Νάξ. (Κορων. κ. ἄ.) Σίφν. κ. ἄ. — Λεξ. Μπριγκ. Βλαστ. ἀνεκαπνὰ Κάμπ. Κάσ. Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ οὐσ. καπνέα, δι' ὃ ἰδ. καπνιά.

1) Καπνὸς ἀναδιδόμενος ἐκ καιομένης πυρᾶς Σίφν. κ. ἄ. Συνών. ἀνάκαπνη, καπνός. β) Ἐλάχιστον ἶχνος καπνοῦ Κρήτ.: Φρ. Ἀνεκαπνὰ δὲν ἐφάνη (κάνεις δὲν ἐφάνη). Ἀνεκαπνὰ δὲν ἔχει (τίποτε δὲν ἔχει). Ἀνεκαπνὰ δὲν ἀκούεται - δὲ ἡγοικᾶται (δὲν ὑπάρχει ὁ ἐλάχιστος θόρυβος, ἐπικρατεῖ ἄκρα σιωπή). Περὶ τῆς σημεταύτης καὶ ὁμοίων φρ. ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,136. 2) Καπνώδης ἀναθυμίασις φαγητοῦ καιομένου εἰς τὴν χύτραν διὰ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ ὕδατος Θήρ. Κύθν. Μύκ. — Λεξ. Βλαστ.: Τὸ φάβα βγάζει ἀνεκαπνιάς (ἡ γενικ. ἐνταῦθα ἀντὶ τῆς αἰτιατ. κατὰ τὸ μυρίζει ἀνεκαπνιάς, ὃ ἰδ. κατωτ.) Θήρ. β) Ὁσμὴ καιομένου φαγητοῦ, λίπους κττ. Θήρ. κ. ἄ. — Λεξ. Μπριγκ.: Τὸ φάβα μυρίζει ἀνεκαπνιάς Θήρ. 3) Ἡ αἰθάλη τῆς καπνοδόχου Θήρ. Κύθν. Νάξ. (Κορων.) κ. ἄ. — Λεξ. Βλαστ.: Ἦκαμε πολλὴ ἀνεκαπνία ἡ καμινάδα καὶ πρέπει νὰ τὴν παστρέψω Κορων. Συνών. καπνιά, φοῦμος. 4) Καπνοδόχος Κάμπ. Κάσ.: Ἀσμ.

Ὅντας ἔρχεσ', ἀβραχνᾷ, | ἀπὸ τὴν ἀνεκαπνία,
μέτρα τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ | καὶ τὰ φύλλα τοῦ δεντροῦ
Κάσ.

ἀνάκαπνη ἡ, Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ οὐσ. κάπνη.

Ὁ καπνὸς τῆς ἐστίας: Τὰ λουκάνικα ἐξεράναν τα' εἰς τὴν ἀνάκαπνην. Συνών. ἀνακαπνέα, καπνός.

ἀνακαράδα ἡ, ἀμάρτ. ἀνεκαράδα Νάξ. (Ἀπύρανθ. Τρίποδ. κ. ἄ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Ἀστραπή, κεραυνὸς ἔνθ' ἀν.: Ἀνεκαράδα καὶ φωτιὰ νὰ πέσῃ νὰ σὲ κάψῃ! (ἀρά) Τρίποδ. Ποῦ νὰ πέσῃ φωτιά κι ἀνεκαράδα μέσ' εἰς τὸ σπῖτι σου καὶ νὰ μὴν ἀπομείνῃ ποδόχαλος τοῦ ποδοχάλου! (ἀρά) (ποδόχαλος = ἶχνος) Ἀπύρανθ. Συνών. φρ. ἀστροπελέκι καὶ φωτιά νὰ σὲ κάψῃ!

ἀνακαράς ὁ, Ἡπ. (Τζουμέρκ. κ. ἄ.) Κέρκ. Πελοπ. (Λάστ.) κ. ἄ. — Λεξ. Βλαστ. 344 Πρω. (λ. ἀνάκαρα) ἀναγαράς Κρήτ. ἡνακαράς Χίος ἡνάκαρο τό, Λεξ. Δημητρ. (λ. ἀνάκαρα) ἡνάκαρο Ζάκ. — Λεξ. Δημητρ. (λ. ἀνάκαρα).

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀνακαράς. Πβ. Γαδάρ. διήγ. στ. 340 (ἐκδ. Wagner σ. 112) «ἀνακαράδες, βούκινα, χοντρά ἀπελατίκια». Καὶ τὸ οὐδ. μεσν. Πβ. Κωδιν. 31,17 (ἐκδ. Βόννης) «οἱ ἀνακαριστὰι κρούουσι τὰ ἀνάκαρα». Ἡ λ. ξένη. Πβ. Ἀραβ. *nakur* = σάλπιγξ τοῦ ἀρχαγγέλου Σεραφεῖμ (ΙΧλωροῦ Λεξ. 2, 1853) καὶ Τουρκ. *nakkar* = εἶδος τυμπάνου.

Πληθ., μουσικὰ ὄργανα ἐμπνευστὰ ἢ ἐντατὰ (τὸ εἶδος των ὡς ἐκ τῶν παραδειγμάτων τοῦλάχιστον ἐξάγεται εἶναι ἀκαθόριστον) ἔνθ' ἀν.: Ἀσμ.

Κίνησε καὶ πάαινε μὲ τοὺς ἀνακαράδες,

μ' ἐντὰ ζυγίς λαλούμενα, μὲ δεκοχτὼ φλογέρες

Τζουμέρκ.

Μὲ τ' ὄργανα τὴν ἐκλαιγαν, μὲ τοὺς ἀνακαράδες Ἡπ.

Μὲ τὰ βιολιά πορίσανε καὶ μὲ τὰ ἀνακαράδες (πορίσανε = ἐξηλθον) Κρήτ.

ἀνακάρι τό, ἀμάρτ. ἡνακάρι Ἰων. (Κρήν.)

Ἵποκορ. τοῦ οὐσ. ἀνάκαρο.

Δύναμις, ἀντοχή: Δὲν ἔχει πρὸς τὸ παιδί ἡνακάρι νὰ κλάψῃ. Συνών. ἀνάκαρο (I) 1.

ἀνακαρίζα ἡ, Σύμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάκαρος.

Ἐλλειψις διαθέσεως, ἀθυμία: Ἀνακαρίζα ποῦ μὲ βαστά σὴμ-μερον!

ἀνακαριζώνω Πελοπ. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνάκαρος.

Χάνω τὰς δυνάμεις μου, ἀτονῶ: Ἀφες με, γατὶ ἀνακαρίζωσα.

ἀνάκαρο τό, (I) Εὐβ. (Κύμ.) Ζάκ. Ἡπ. Πελοπ. (Ἀνδρίτσ. Ἀρκαδ. Βυτίν. Δημητσάν. Καλάβρυτ. Λακων. Λάστ. Μάν. Ξυλόκ. Οἶν.) κ. ἄ. — Λεξ. Βλαστ. ἡνάκαρο Πελοπ. (Οἶν.) ἀνακάκαρο Πελοπ. (Οἶν.) ἀνάκαρα ἡ: Ἡπ. — Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. ἀνακάρα Εὐβ. (Κάρυστ. Πλατανιστ.) Σαλαμ. — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. ἀνάκαρη Ἡπ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. κ. ἄ.) Πάρ. — Λεξ. Μπριγκ. Βλαστ. Δημητρ. ἀνάκαρ Θεσσ. (Ζαγορ.) Στερελλ. (Ἀμφ.) ἀνάκαρη Ἡπ. ἡνακάρα Πελοπ. (Κορινθ.) Πληθ. ἀνάκαρα τά, σύνθηθ. ἀνάκαα Θράκ. (Ταΐφ.) ἀνάκαρα Α.Κρήτ. Κύθν. ἀνάκαρα Ἡπ. Θεσσ. ἡνάκαρα Ἡπ. Θήρ. Θράκ. Κάμπ. Κρήτ. Κύθηρ. Νάξ. (Τρίποδ. κ. ἄ.) Τήλ. κ. ἄ. ἡνάκαρα Κύθηρ. Κύθν. ἡνάκαρα Α.Κρήτ. Κύθν. Ρόδ.

Ἡ λ. μεσν. ὡς μαρτυρεῖται ἐκ τοῦ τύπ. ἡνάκαρα, ὅστις παραδίδεται. Πβ. Θυσ. Ἀβραάμ στ. 325 (ἐκδ. ÉLegrand Biblioth. 1,237) «δὲν ἔχω πλῆθ μου ἡνάκαρα, ἡ δύναμὶς μου ἡγάθη». Τὸ Κουτσοβλαχ. *anakra* = τόλμη, δύναμις ἐν Λεξ. ΚΝιχολαΐδ. πιθανώτατα ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς.

1) Σωματικὴ δύναμις, ἀντοχὴ σύνθηθ.: Δὲν ἔχω ἀνάκαρα νὰ δουλέψω - νὰ κουνῆθω - νὰ μιλήσω - νὰ περπατήσω - νὰ σαλέψω - νὰ σηκώσω τὰ χέρια μου - νὰ σταθῶ εἰς τὰ πόδια μου κττ. σύνθηθ. Δὲν ἔχω ἐγὼ ἀνάκαρο γιὰ τέτοια δουλειὰ Βυτίν. Δὲν ἔχει ἀνάκαρο νὰ σεισῇ Μάν. Δὲ μὲ εἰμὶν ἀνάκαρη Πάρ. Ὡ καημένε, μὲν ἀνάκαρη ποῦ τὴν ἔχεις, χίλιες ὁκάδες πάει τὸ κάθε σου ποδάρι! Ἀπύρανθ. Δὲν ἔχω ἀνακάρα νὰ σεισῶ Πλατανιστ. || Φρ. Κόπηκαν τ' ἀνακαρά μου (ἔχασα τὰς σωματικὰς μου δυνάμεις. Συνών. φρ. κόπηκαν τὰ ἡπατὰ μου) πολλαχ. Κάμε τ' ἀνακαρά σου (κατάβαλε ὅλας τὰς δυνάμεις σου, προσπάθησε ὅσον ἡμπορεῖς) Θράκ. Μὲ τ' ἀνακαρά σου (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Κρήτ. Δουλεύω μὲ τ' ἀνακαρά μου (μὲ ὅλας μου τὰς δυνάμεις) αὐτόθ. Ἀς γιλάσου μ' οὔλα μ' τ' ἀνάκαρα! (εἰρων. ἐπὶ γέλωτος βεβιασμένου) Λέσβ. || Παροιμ. φρ. Ὅψιν θουράς κι ἀνάκαρα ρουτῆς! (ἐπὶ ὑγιεινῆς καταστάσεως προδήλου ἐκ τῆς ὄψεως) Λυκ. (Λιβύσσ.) || Ποιήμ.

Παίρνει βαθὺν ἀνασασμὸ μέσ' ὅχ τὰ φυλλοκάρδια,

ἡγοικᾶει καινούργια ἀνάκαρα, νέα ἡπατα, νέα πόδια

ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,71

Π' οὔτε δὲν εἶχε ἀνάκαρα κρυφὰ ν' ἀναστενάξῃ

ΑΒαλαωρ. Ἔργα 3,357. Συνών. ἡνακάρι. β) Μέσον ἠθικὸν πρὸς προστασίαν, πρὸς ὑποστήριξιν Πελοπ. (Ἀρκαδ.): Ὁ δεῖνα ὑπάλληλος δὲν ἔχει ἀνάκαρο καὶ θὰ τὸν πάψουν. 2) Ψυχικὴ διάθεσις εὐάρεστος Ἡπ. κ. ἄ.: Δὲν ἔχω ἀνάκαρα νὰ τὸν κοιτάξω Ἡπ. β) Ὁρεξὶς Παξ. κ. ἄ.: Δὲν μὲ κάνει ἀνάκαρα νὰ φάω Παξ. γ) Ἡσυχία Ἡπ. Θεσσ. (Βόλ. Ζαγορ.) κ. ἄ.: Δὲν ἔχω ἀνάκαρα ἀπὸ τὸν δεῖνα (διαρκῶς ἐνοχλοῦμαι) Ζαγορ. Ἡπ. || Φρ. Ἀνάκα νὰ μὴν ἔχῃ! (ἀρὰ κατὰ τοῦ διαβόλου, ἥτοι νὰ μὴ ἡσυχάζῃ ποτέ, νὰ εἶναι αἰωνίως πλάνης) Ἡπ. δ) Εὐκαιρία Ἡπ.

